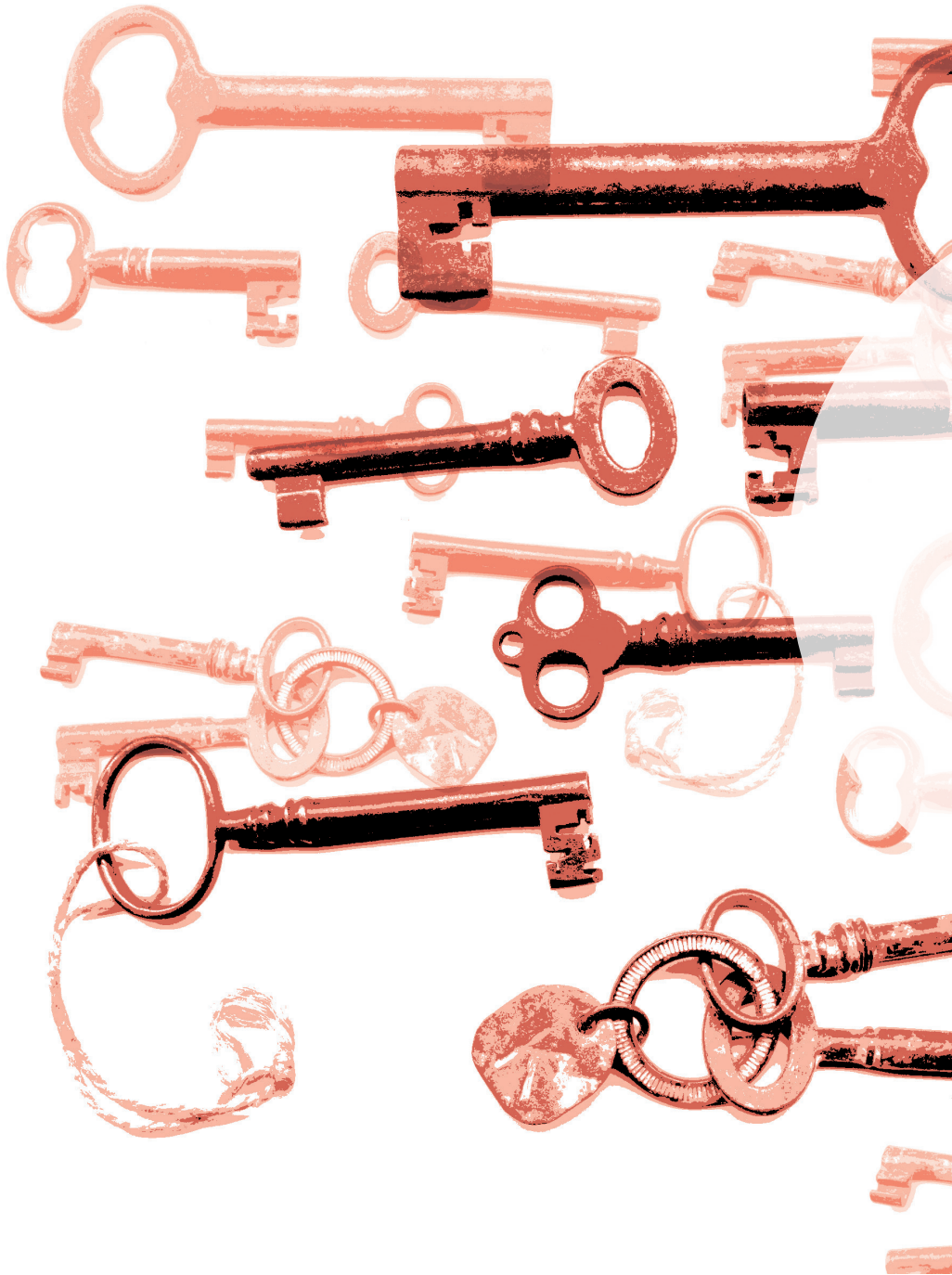

OPEN

Ontdekkend bijbellezen voor jongeren

DEEL 1
BIJBELSE PERSONEN

Bijbelse personen

OPEN

ONTDEKKEND BIJBELLEZEN VOOR JONGEREN

COLOFON

Auteurs:

Pieter Both
Martijn Dreschler
Christian Harwig
Bram Hofland
Henk Mijnders

Redactie:

Henriëke Groenwold
Bram Hofland
Klaas Kapitein
Betsy Middag
Ellen Mosselaar

Vormgeving:

Theresia Koelewijn

Eindredactie:

Ingrid Plantinga

Filmscripts en acteurs:

Dorien Doorn
Marit de Jong
Daniël Kehanpour
Rik Zweers

Begeleiding filmcrew:

Wilke van der Molen

Opname en montage:

LPB (luisterpost|bralectah)

© 2016 Buijten & Schipperheijn *Motief*, Amsterdam
ISBN 978-90-5881-925-3

Met dank aan Via Hogeschool en stichting Dominicanenklooster
voor het openstellen van hun gebouw als filmlocatie.

praktijkcentrum
voor onderzoek en
dienstverlening
in de kerken

GELOVEN...
IN WERKELIJKHEID

hihe
studie
bond
lezenlerenleven

Buijten & Schipperheijn *Motief*, Amsterdam

Ontdek de grote lijnen en de kleine verhalen in de Bijbel

OPEN is geen standaard bijbelstudieboek dat jou allerlei antwoorden geeft. Je wordt juist uitgedaagd om zelf de Bijbel te begrijpen en betekenis te geven in je dagelijks leven. De hoofdstukken en filmpjes laten bijbelboeken tot leven komen. Dus laat je inspireren om de diepte in te gaan en ga ontdekkend bijbellezen!

OPEN is geschreven voor jongerenkringen, maar is ook geschikt voor je eigen bijbelstudie. Je kunt de onderdelen voor groepen dan overslaan.

OPEN biedt naast een boek bij elk hoofdstuk een inspirerend filmpje waarin jongeren een moderne interpretatie geven van de bijbelboeken. Die filmpjes kun je vinden op www.ontdekkendbijbellezen.nl.

Hoe gebruik je OPEN?

Lees het hoofdstuk

Voordat je het hoofdstuk gaat bespreken, leest iedereen het thuis alvast door samen met het bijbelgedeelte dat erbij hoort. Dat werkt inspirerend voor jezelf (je kunt het alvast op je laten inwerken) en stimulerend voor het groeps gesprek (iedereen weet waar het over gaat zodat je snel to the point kunt komen).

Kies wat je wilt bespreken

In elk hoofdstuk wordt één bijbelboek vanuit verschillende invalshoeken belicht. Daarbij kan de gespreksleider of de groep kiezen welke onderdelen besproken worden en in welke volgorde. Niet alles uit een hoofdstuk hoeft dus gebruikt te worden. En je hoeft ook niet de volgorde van het hoofdstuk te volgen. Maak er een programma op maat van!

Dit kun je als gespreksleider vooraf doen of je vraagt de groep aan het begin van de bijeenkomst welke keuzes jullie willen maken.

Samen in gesprek

Gebruik het boek, je eigen Bijbel en de filmpjes op www.ontdekkendbijbellezen.nl. Lees, kijk, praat, bid, lach, discussieer, schrijf, word stil en laat je inspireren door de lijnen in de bijbelboeken. Ontdek wie God toen was en wat Hij deed. En heb het lef om dit naast je eigen leven te leggen.

Invalshoeken in elk hoofdstuk

INLEVING

Verhalende intro

Een levendig inkijkje in wat de bijbelse persoon mee- maakte.

Een kennismaking met de bijbelse persoon en zijn/haar leven.

Een filmpje waarin jongeren een moderne interpretatie geven van de bijbelse persoon.

INZICHT

Informatie over de tijd en cultuur waarin dit verhaal zich afspeelt.

Toelichting bij de bijbeltekst.

Uitleg van belangrijke woorden in de tekst.

Een leesopdracht om zelf inzicht te krijgen in bijbelse lijnen.

TOEPASSING

Thema

Een herkenbaar thema, gekoppeld aan de bijbelse persoon.

MEDIA TIP

Bijpassende filmpjes of interessante websites.

Een praktische tip om in je dagelijks leven mee aan de slag te gaan.

MEDITATIE

GEBEDS MOMENT

Een originele vorm om samen te bidden.

Slow reading is het intensief lezen van een korte bijbeltekst. Meer uitleg vind je op de bladwijzer.

Een bijbelleesrooster voor zeven dagen waarin vanuit de bijbelse persoon lijnen worden getrokken naar verschillende bijbelgedeelten. Bij elke dag staat een vraag om over na te denken. Je kunt dit leesrooster gebruiken bij je persoonlijke stille tijd in de week nadat je het hoofdstuk hebt besproken.

INHOUD

KAÏN

Ver van huis 10

ABRAM

Het avontuur van vertrouwen 17

MOZES

De roeping 25

GIDEON

Dappere twijfelaar 34

RUTH

Commitment 42

HIZKIA

Genezing 51

JOHANNES DE DOPER

Radicaal anders 60

NATANAËL

Verlangen naar... 68

STEFANUS

Lijden en lef 75

TIMOTEÛS

Jong en beschikbaar 83

KAIN

Ver van huis

Genesis 4: 1-16

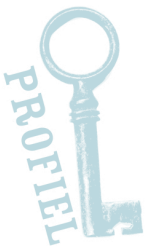
We wonen hier nu al zo lang, toch verlang ik nog elke dag terug naar de plek waar we eerder leefden. Toen waren we nog maar met z'n tweeën. Kort nadat we hier gingen wonen werd ik zwanger van mijn oudste zoon. Het was een zware bevalling, maar wat was ik blij toen ik het kindje in mijn armen hield! Ik dankte God en zei: 'Met uw hulp heb ik leven gegeven aan dit mannetje!' Daarna kreeg ik nog een zoon en samen groeiden de jongens op. Ze brachten leven in huis en ik was zo gelukkig, dat ik soms even kon vergeten wat er vroeger allemaal gebeurd was. Maar de vreselijke gevolgen van wat ik ooit gedaan had, troffen ook mijn kinderen. Abel, mijn jongste zoon, is overleden. Een paar jaar geleden is hij vermoord in een veld hier vlakbij. Kain, de oudste, leeft nog wel. Maar ook hem zal ik nooit meer zien. God heeft hem weggestuurd, omdat hij zijn bloed-eigen broer vermoord heeft.

STUDIE

De mens, Adam, had gemeenschap met Eva, zijn vrouw, en zij werd zwanger en bracht Kain ter wereld. 'Met de hulp van de HEER,' zei ze, 'heb ik het leven geschonken aan een man!' Later bracht ze zijn broer ter wereld, Abel. Abel werd herder, Kain werd landbouwer...

Schrijf het verhaal af (zonder in je Bijbel te kijken). Lees daarna Genesis 4: 1-16. Welke dingen heb jij opgeschreven die eigenlijk niet in het bijbelverhaal staan? En wat ontbreekt er in jouw versie?

Kain is woedend omdat God Abel wél ziet, maar hem en zijn offer niet. Nergens lees je hoe Kain dit precies merkte. Ook legt God Kain niet uit wat er mis is met zijn offer. Pas in het Nieuwe Testament lees je dat Ka-

ins daden slecht waren en die van Abel rechtvaardig (1 Joh. 3: 11-13). In plaats van een verklaring krijgt Kaïn een waarschuwing van God: let op wat je doet als je zo boos bent!

11 Daarmee lijkt het verhaal niet te draaien om goed offeren, maar om de vraag hoe je omgaat met boosheid, jaloezie en het gevoel dat je oneerlijk behandeld wordt. Kaïn moet weerstand bieden tegen zijn gevoel van wraak, maar in plaats daarvan laat hij zich erdoor verslinden en krijgt de zonde hem te pakken.

- Kaïn voelde zich onrechtvaardig behandeld door God. Zijn er momenten geweest in je leven waarop je je oneerlijk behandeld voelde? Ook weleens door God? Wat doet dat met je relatie met Hem?

- Net als Kaïn krijg je niet altijd uitleg waarom bepaalde dingen je overkomen. Lukt het je dan om goed te blijven handelen? Kun je elkaar hier tips voor geven?

Bekijk het filmpje over Kaïn op www.ontdekkendbijbellezen.nl.

- Wat vind je van Kaïns reactie?

ACHTER
GROND
INFO

Adam en Eva worden na de zondeval direct geconfronteerd met de gevolgen van hun daden. Ze moeten aanzien dat het met zowel Kaïn als Abel vreselijk afloopt. Wat opvalt is hoeveel Kaïns verhaal lijkt op dat van zijn ouders. Net als zij begaat hij een grote zonde. En net als in het paradijs is het God zelf die na die zonde als eerste weer naar de

mensen toekomt en vraagt wat er is gebeurd. Hij geeft de mensen de kans om zelf het verhaal te vertellen en vergeving te vragen. Maar dat gebeurt niet. Zowel Adam als Kaïn liegen en schuiven de verantwoordelijkheid af: ‘Het kwam door haar!’ en: ‘Ik ben toch niet de babysitter van mijn broer?’

Zo werkt de zonde nog steeds: je wordt er naartoe gelokt en zodra je ervoor valt schaamt je je zo, dat je God niet meer onder ogen durft te komen. En zelfs wanneer je dan naar God terugkeert, neem je vaak nog niet de volle verantwoordelijkheid voor je daden. Want net als bij Kaïn zijn de uiterste consequenties ondragelijk: je kunt het kwaad dat je God aandoet niet goedmaken en de verdiende straf ook niet dragen. Je verdient de dood.

Maar Adam blijft leven en ook Kaïn hoeft niet te sterven. Sterker nog: beiden krijgen een hoopvol teken. God belooft Adam dat er in zijn nageslacht iemand zal komen die het kwaad definitief uitbant. Kaïn wordt door God gemerkt zodat iedereen kan zien dat hij ondanks zijn zonde nog steeds onder Gods bescherming staat.

- Hoe ga jij om met je eigen fouten? Herken je je in het afschuiven van Kaïn en Adam?
- Wat geeft jou hoop als je tekortschiet tegenover God of mensen om je heen?

MEDIA
TIP

Het verhaal van Kaïn en Abel en het motief van de broedermoord is op allerlei manieren gebruikt in kunst en literatuur. Kijk naar een fragment uit Lord of the Rings op www.ontdekkendbijbellezen.nl.

Abel De naam Abel betekent ‘nevel’ of ‘damp’. Het is hetzelfde woord dat in het bijbelboek Prediker vertaald wordt als ‘lucht en leegte’. We weten niet waarom Eva haar zoon deze naam gaf, maar hij bleek wel profetisch: Abels leven duurde maar kort, als een nevel die ‘s ochtends optrekt zodra de zon begint te schijnen.

Bloed God zegt tegen Kaïn dat het bloed van Abel uit de aarde tot hem schreeuwt. Bloed heeft in de Bijbel een bijzondere betekenis. In Leviticus 17 noemt God bloed ‘levenskracht’. Het was de Israëlieten en later ook de christenen daarom niet toegestaan rauw vlees met bloed erin te eten (Hand. 15:20). Daarnaast heeft bloed in de Bijbel vaak te maken met recht, onrecht en verzoening. God oordeelt zwaar over mensen die ten onrechte bloedvergieten.

Bloed wordt ook gebruikt om de band met God weer te herstellen. In het Oude Testament door het offeren van dieren, in het Nieuwe Testament doordat Jezus zijn bloed gaf aan het kruis. In het avondmaal wordt bloedvergieten gesymboliseerd door de wijn. In Hebreëën 12: 24 lees je dat Jezus’ bloed krachtiger spreekt dan dat van Abel. De vreselijke dood van Abel wijst dus al vooruit naar onze redding door Christus’ bloed. De vergeving wint het van de wraak!

Dwalen

God schiep de mensen om dicht bij Hem te leven, in het paradijs. Door de zondeval werden Adam en Eva verbannen en Kaïn wordt door God nóg verder weggestuurd. In het vervolg van de Bijbel wordt het niet veel beter. Allerlei bijbelfiguren worden verbannen, of raken op een andere manier ver weg van hun woonplaats. Denk maar aan de verhalen van Jakob, Mozes, Jona en het volk Israël in Egypte en in ballingschap. Ook in het Nieuwe Testament vind je dit soort verhalen terug, bijvoorbeeld de gelijkenissen over het verloren schaap en de verloren zoon.